

Samenvatting & Advies Quickscan Woningbouw Lettele Oost

Dit document is opgesteld in het kader van het woningbouwproject 'Lettele Oost'. Hier is men ten oosten van de dorpskern van Lettele een woonwijk te ontwikkelen. Hierbij zullen diverse bodemingrepen plaatsvinden. Hoewel de exacte aard en omvang daarvan op dit moment nog niet bekend zijn, geldt als uitgangspunt dat het ontwikkelen van een woonwijk leidt tot:

- A. Waarschijnlijk leidt tot verstoring van het hele, ca. 2,6 ha, grote plangebied of;
- B. Tenminste leidt tot verstoring van een substantieel deel van het ca. 2,6 ha grote plangebied.

De voorgenomen plannen vinden plaats in een plangebied met archeologische beleidswaarden 1 t/m 3. Op basis van de bovenstaande uitgangspunten wordt gesteld dat de geplande werkzaamheden zullen leiden tot overschrijding van de vrijstellingsgrenzen van deze beleidswaarden.¹ **In de zones met beleidswaarden 1 en 2 geldt zodoende en meldingsplicht. In de zone met beleidswaarde 3 geldt zodoende een onderzoeksplicht.**

In de quickscan is (met behulp van aanvullende gegevens) vastgesteld dat de archeologische verwachting in het plangebied bestaat uit twee delen: In het centrale en zuidelijke deel van het plangebied is sprake van een lage archeologische verwachting. In het noorden van het plangebied is sprake van een hoge archeologische verwachting waar de fysisch geografische situatie over kleine afstand, grote verschillen kan laten zien (zie 2.1). **De verdere onderbouwing van deze samenvatting en advies vindt u in de onderstaande Quickscan.**

Advies en actiepunten:

- **Geadviseerd wordt om voorafgaand aan de werkzaamheden een verkennend booronderzoek uit te voeren.** Het verkennend booronderzoek is nadrukkelijk niet bedoeld om vindplaatsen te lokaliseren, maar bedoeld om landschapsvormen (met bijhorende archeologische verwachtingen) te begrenzen. Eveneens is het verkennend booronderzoek bedoeld om de dieptes en intactheid van archeologische sporenniveaus vast te stellen. Het verkennend booronderzoek kan hoofdzakelijk gericht worden op de zone waar een associatie van stuifzanden en hoge dekzandgronden wordt verwacht. Geadviseerd wordt om daarbij ook de randzone naar de lagere terreindelen mee te nemen, juist om de landschapsvormen beter te begrenzen.

De resultaten van het verkennend booronderzoek kunnen aanleiding zijn voor aanvullend archeologisch onderzoek (bijvoorbeeld een proefsleuvenonderzoek). De resultaten kunnen ook gebruikt worden om kaders te stellen bij de verdere werkzaamheden, zodat de inzet van archeologisch (vervolg)onderzoek zoveel mogelijk beperkt kan blijven. Eveneens kunnen de resultaten van een verkennend booronderzoek aanleiding geven voor het bevoegd gezag om het gebied middels een selectiebesluit vrij te geven.

- **In januari 2024 is een archeologisch bureauonderzoek geschreven voor de toekomstige basisschool op het sportterrein ten noorden van het plangebied. Hier geldt hetzelfde advies om verkennend booronderzoek uit te voeren i.v.m. de complexe fysisch geografische situatie. Omdat in beide gevallen sprake is van gemeentelijke projecten wordt geadviseerd om het verkennend booronderzoek, indien mogelijk, te combineren. Het combineren van het onderzoek is kosten- en tijdbesparend.**

Voorwaarde vergunning:

Voorafgaand aan de werkzaamheden in de onderzoeks- en meldingsplichtige zones dient een verkennend booronderzoek uitgevoerd te worden. Met een dergelijk onderzoek wordt inzicht verkregen in de bodemopbouw en kunnen bovendien archeologische verwachtingen getoetst worden. Het aanbevolen booronderzoek dient uitsluitend te geven over de archeologische eisen die aan de verdere werkzaamheden gesteld worden. Het (archeologisch) verkennend booronderzoek dient te worden uitgevoerd door een bedrijf of instelling, beschikkend over het certificaat BRL SIKB – Protocol 4003.

Kosten

De kosten van verder archeologisch onderzoek en de uitwerking hiervan zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

¹ Door een technische fout in het bestemmingsplan 'Buitengebied Deventer, 1^e herziening' is archeologische beleidswaarde 3 niet opgenomen als dubbelbestemming. In par. 1.5 wordt toegelicht hoe daarmee omgegaan wordt.

Quickscan Archeologie – Woningbouw Lettele Oost

Auteur: Damon Oogink
Datum: 23-04-2024
Adviesnr.: 1194

1 Inleiding en werkwijze Quickscan

Het betreft hier een analyse van de aanwezige kennis over de ondergrond van het plangebied 'Woningbouw Lettele Oost' (Afb. 1.1). In dit document wordt bepaald of er archeologische vervolgstappen nodig zijn of dat de archeologische verwachting van het gebied, naar mening van het bevoegd gezag, al voldoende vast staat.

1.1 Administratieve gegevens

Projectnummer Archeologie Deventer	1194	
Projectnaam:	Woningbouw Lettele Oost	
Opdrachtgever:	Gemeente Deventer	
Contactpersoon opdrachtgever:	C. Buiten	
Uitvoerder onderzoek	Archeologie Deventer	
Bevoegde overheid:	Gemeente Deventer	
Arch. deskundige bevoegde overheid	Drs. B. Vermeulen	
Oppervlakte plangebied:	Ca. 25.996 m ²	
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 25.996 m ²	
Huidig grondgebruik	Volkstuin en weiland	
Globale hoogteligging t.o.v. NAP:	Noord	7,93 m + NAP
	Centrum	7,37 m + NAP
	Zuid	8,28 m + NAP
Grondwatertrap	Noord	IV, VIII
	Centrum	I
	Zuid	IV
Locatie:		
Gemeente:	Deventer	
Plaats:	Lettele	
Toponiem:	Lettele Oost	
Centrum coördinaten:	X: 215671, Y: 477107	
Kadastraal perceel:	Diepenveen, sectie E, nummers: 3360, 3346, S3489	
Beheer en plaats documentatie:	Archeologie Deventer, na afronding onderzoek DANS-EASY	

1.2 Kader, vraagstelling en richtlijnen

Gemeente Deventer is voornemens om het plangebied te ontwikkelen tot woonwijk. Op de vigerende archeologische beleidskaart, vastgesteld in 2015, kent het plangebied archeologische beleidswaarden 1, 2 en 3. Normaliter wordt het archeologiebeleid naar dubbelbestemmingen 'waarde – archeologie' vertaald, door een technische fout is dit niet gebeurd. In het document wordt toegelicht hoe daarmee omgegaan wordt (zie 1.5).

De vraagstelling van deze quickscan luidt als volgt:

Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en is archeologisch onderzoek voorafgaand aan de voorgenomen ingreep noodzakelijk?

Met als deelvragen:

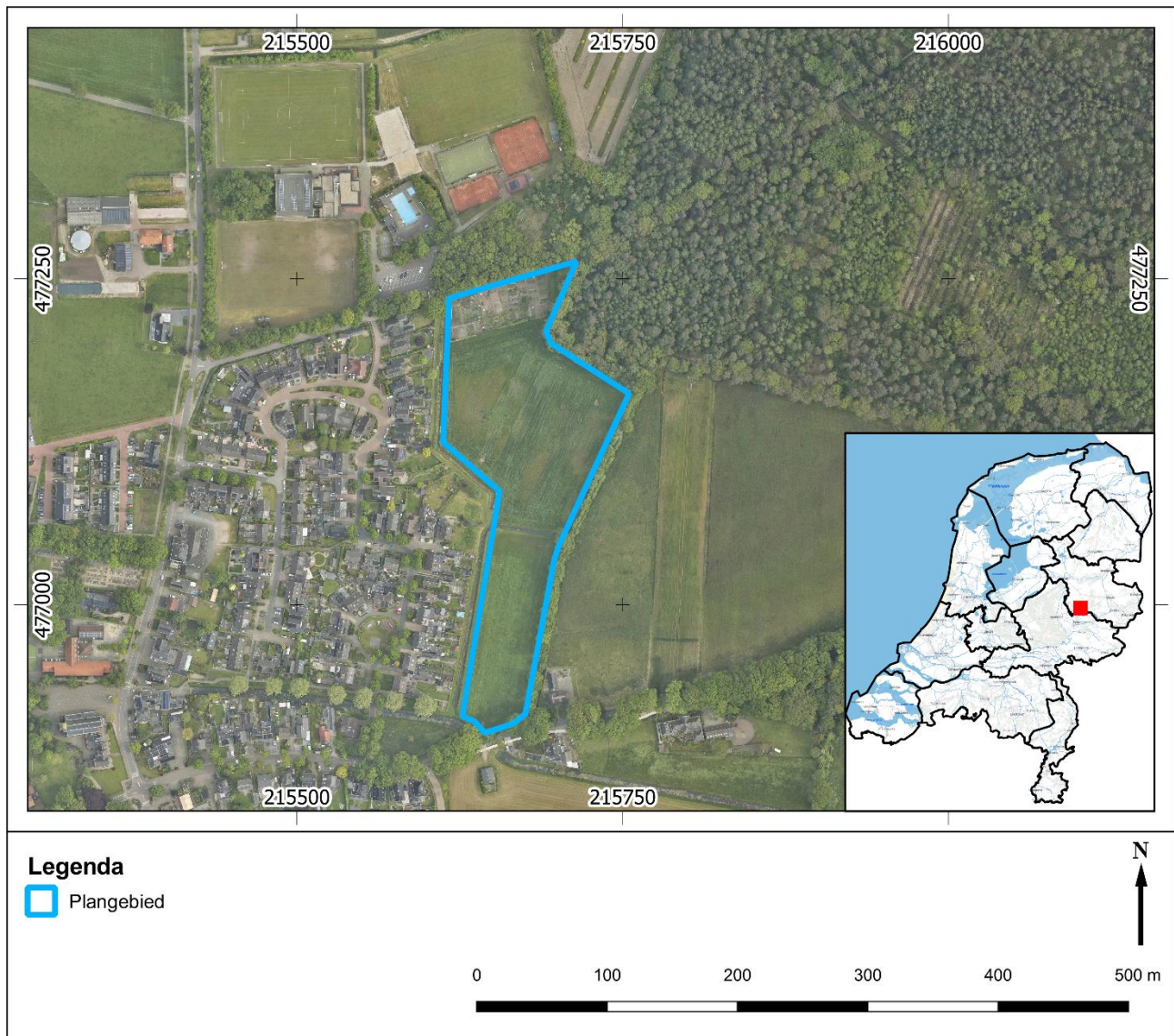
- *Wat is de aard, datering, omvang en diepteligging van de eventuele verwachte archeologische resten?*
- *Wat is de verstoringsgraad van het plangebied?*
- *Wat zijn de consequenties van de ingreep voor de eventuele archeologische resten in het plangebied?*

1.3 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en huidige situatie

Het plangebied ligt aan de oostzijde van de dorpskern van Lettele. Ten noorden van het plangebied ligt het sportterrein 'de Spil'. Ten oosten van het plangebied ligt agrarische grond (weiland). Ten zuiden van het plangebied loopt de Oerdijk. Op het moment van schrijven is het merendeel van het plangebied in gebruik als weiland. Een kleine zone in het noorden van het plangebied wordt gebruikt als volks- of moestuin. Voor de quickscan is een onderzoeksgebied gedefinieerd met een straal van 500 m rond het plangebied (zie Afb. 1.1).

Milieurisico's en Ontploffbare Oorlogsresten

Binnen het plangebied kunnen milieurisico's en ontplofbare oorlogsresten voorkomen. Voor het inventariseren van milieurisico's is de Omgevingsrapportage Overijssel geraadpleegd. Hieruit blijkt dat in 2022 een verkennend milieukundig onderzoek heeft plaatsgevonden in het plangebied. Hieruit is gebleken dat in het plangebied enkel verhoogde bariumwaarden aanwezig zijn, maar dat dit waarschijnlijk een natuurlijke oorsprong heeft. Tevens is geconcludeerd dat er geen milieukundige belemmeringen zijn voor de woningbouw. Tevens is de Munitierisico-kaart van de gemeente Deventer geraadpleegd. Het terrein is aangemerkt als 'Onverdacht'.² Zodoende is geen sprake van verhoogde risico's voor het aantreffen van niet-gesprongen explosieven en munitie.



Afb. 1.1: Ligging van het plangebied op een luchtfoto uit 2023.

² Van Oers, 2014.

1.4 Aard en consequenties van het plan

Men is voornemens om het plangebied tot woonwijk te ontwikkelen. Op het moment van schrijven is nog geen concrete informatie voorhanden over de aard en omvang van bodemingrepen die daarmee gepaard gaan. Echter, op basis van enkele uitgangspunten kan het type bodemingrepen goed ingeschat worden: Bij het ontwikkelen van een woonwijk vinden diverse bodemingrepen plaats die tezamen een (nagenoeg) integrale verstoring van het bodemarchief veroorzaken. Dit kan op verschillende momenten tijdens het ontwikkelen en onderhouden van een woonwijk plaatsvinden. Bijvoorbeeld bij het aanleggen van bouwkuipen, infiltratiekragen, nutstracés, wadi's en wegen etc., maar ook bij de aanleg van bijgebouwen, groen, vijvers, zwembaden etc.

Op basis van het bovenstaande geldt het volgende uitgangspunt: Gezien de omvang van het gemiddelde woningbouwproject wordt er vanuit gegaan dat **A**), op den duur het hele plangebied (ca. 2,6 ha) integraal wordt verstoord of **B**), in ieder geval een substantieel deel van het ca. 2,6 ha grote plangebied wordt verstoord. De voorgenomen plannen zullen daarbij de vrijstellingsgrenzen van de beleidswaarden overschrijden, zie ook 1.5

1.5 Toepassing gemeentelijk beleid

In 2015 is door de gemeenteraad het archeologiebeleid van de gemeente Deventer vastgesteld in de vorm van een beleidskaart en een onderbouwing.³ Het archeologiebeleid wordt zo nodig tussentijds geactualiseerd, om de door het bevoegd gezag in een selectiebesluit vrijgegeven gebieden op de beleidskaart op te nemen. De archeologische beleidskaart vormt de basis voor de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie', zoals die normaliter in het bestemmingsplan zijn gehanteerd. De archeologische verwachting die een gebied heeft, wordt vertaald naar beleidswaarden op de beleidskaart. In het bestemmingsplan zijn deze normaliter vertaald naar een dubbelbestemming Waarde – Archeologie. In het plangebied gelden archeologische beleidswaarden 1, 2 en 3 (Afb. 1.2).

In het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Deventer 1^e herziening' is door een technische fout archeologische beleidswaarde 3 niet vertaald naar een dubbelbestemming archeologie. Vermoedelijk zal voorafgaand aan het realiseren van de nieuwe woonwijk een nieuw TAM-IMRO omgevingsplan of omgevingsplan worden opgesteld, daarbij kan deze technische fout hersteld worden. In de quickscan zijn de ingrepen derhalve getoetst aan de archeologische beleidswaarden zoals deze worden opgenomen in het nieuwe TAM-IMRO omgevingsplan of omgevingsplan. Het advies is opgesteld met het idee dat dit nieuwe TAM-IMRO omgevingsplan of omgevingsplan wordt vastgesteld voordat bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Archeologische Beleidswaarde 1

Er is gekozen om aan gronden met beleidswaarde 'Waarde – Archeologie 1' geen dubbelbestemming/regel toe te kennen. Voorwaarde bij 'Waarde – Archeologie 1', is dat voor verstoringen boven de 10.000 m² en dieper dan 50 cm onder maaiveld een meldingsplicht geldt.

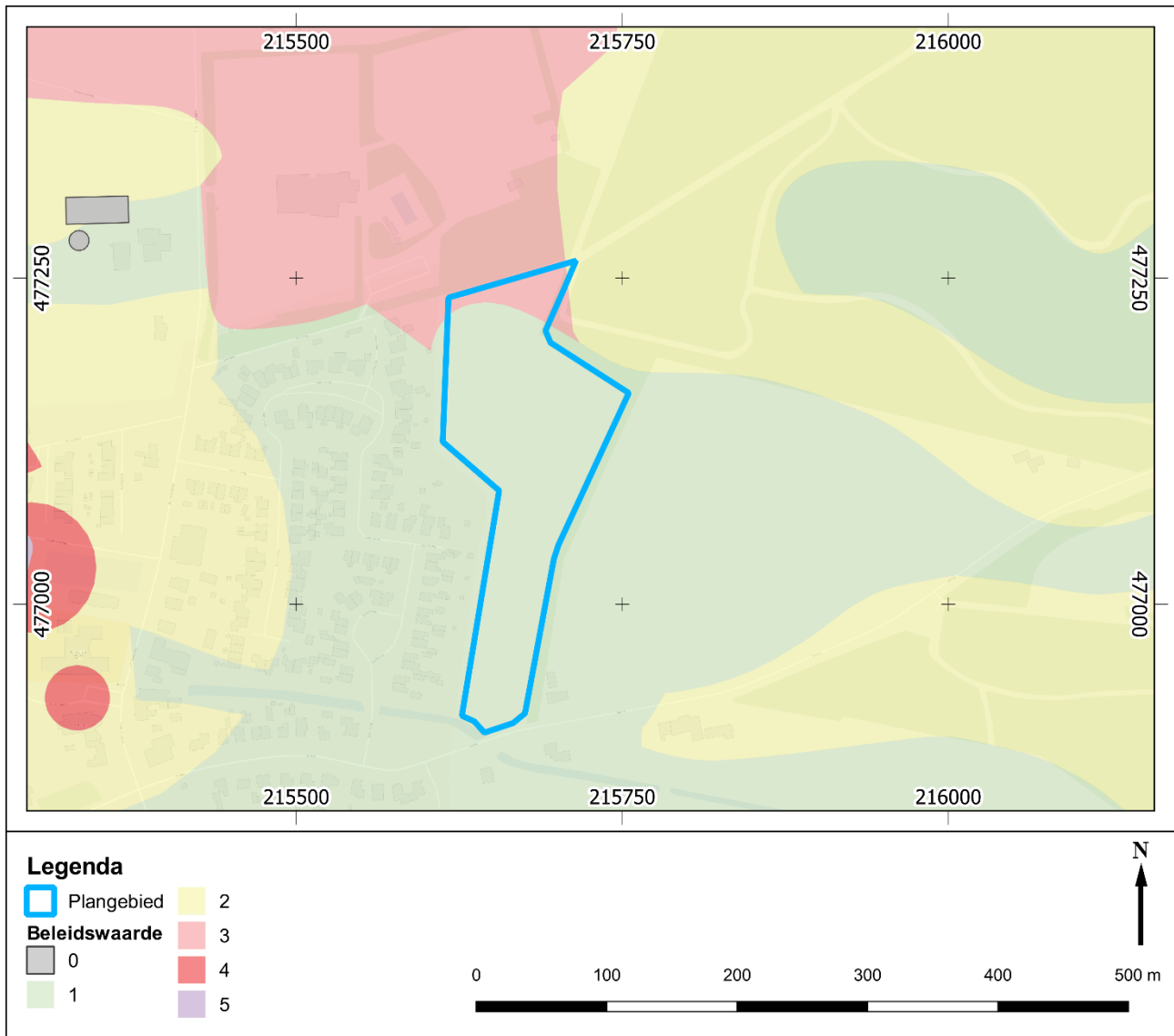
Archeologische beleidswaarde 2

Bij archeologische beleidswaarde 2 is onderzoek nodig bij ingrepen vanaf 2.500 m² en dieper dan 50 cm onder maaiveld. Bij ingrepen tussen 1.000 en 2.500 m² en dieper dan 50 cm onder het maaiveld geldt een meldingsplicht. Bij ingrepen kleiner dan 1.000 m² en dieper dan 50 cm gelden geen archeologische voorwaarden.

Archeologische beleidswaarde 3

Bij archeologische beleidswaarde 3 is onderzoek nodig bij ingrepen vanaf 500 m² en dieper dan 50 cm onder het maaiveld. Bij ingrepen tussen 200 en 500 m² en dieper dan 50 cm onder het maaiveld geldt een meldingsplicht. Bij ingrepen kleiner dan 200 m² en dieper dan 50 cm gelden geen archeologische voorwaarden.

³ Vermeulen, 2015.



Afb. 1.2: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.

Meer dan één beleidswaarde

De vrijstellingsgrenzen in het archeologiebeleid gaan uit van de situatie dat de volledige ingreep gelegen is binnen één beleidswaarde. In de praktijk zijn er ook ingrepen die gelegen zijn binnen meerdere beleidswaarden, zoals hier het geval is. Uitgangspunt is hierbij dat beleidswaarden cumulatief zijn. Een gebied met beleidswaarde archeologie 3 heeft automatisch ook beleidswaarde archeologie 2 en lager, een gebied met beleidswaarde archeologie 4 automatisch ook beleidswaarde archeologie 3 en lager, enzovoort. Om de oppervlakte van elke beleidswaarde binnen de ingreep te bepalen, worden dus bij de oppervlakte van deze beleidswaarde steeds ook de oppervlakten van alle hogere beleidswaarden binnen de ingreep opgeteld. Van laag naar hoog worden deze oppervlakten daarna per beleidswaarde archeologie getoetst aan de vrijstellingsgrenzen die voor die beleidswaarde archeologie van toepassing zijn. Dit bepaalt welk regime er geldt voor de gebieden met de getoetste beleidswaarde. De afweging bepaalt tevens het minimale regime dat geldt in de gebieden die een hogere beleidswaarde kennen. Aansluitend wordt de daaropvolgende hogere beleidswaarde getoetst. Indien op basis van deze toets een zwaarder regime wordt toegekend, is dat alleen van toepassing op deze beleidswaarde en eventuele hogere beleidswaarden. Indien het regime op basis van deze toets lager uitvalt dan dat op basis van de eerder getoetste lagere beleidswaarde blijft het minimale regime van deze lagere beleidswaarde van toepassing.

Dit houdt in dat voor het gehele plangebied beleidswaarde 1 geldt (ca. 2,6 ha) en in de noordelijke helft ook beleidswaarde 2 (ca. 1.980 m²) en beleidswaarde 3 (ca. 1926 m²). Op basis van de uitgangspunten in Par. 1.4 kan gesteld worden dat alle vrijstellingsgrenzen worden overschreden. In de zones met beleidswaarden 1 en 2 geldt een meldingsplicht. In de zone met beleidswaarde 3 geldt een onderzoeksplicht.

Regime	≥ 0 m2	> 5 m2	> 10 m2	> 40 m2	> 100 m2	> 200 m2	> 500 m2	> 1000m2	> 2500 m2	> 10000 m2	Diepte Vrijstelling
Waarde 0	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	n.v.t.
Waarde 1	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	0,5 m
Waarde 2	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 3	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 4	Geen	Geen	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,5 m
Waarde 5	Geen	Geen	Melding	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 6	Geen	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m
Waarde 7	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	Onderzoek	0,3 m

Geen:

Bij bouwwerkzaamheden zullen aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken geen archeologische voorwaarden worden verbonden.

Ook is hier op basis van archeologie nooit een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig.

Meldingsplicht:

Bij bouwwerkzaamheden zal aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken een archeologische meldingsplicht worden verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal alleen een meldingsplicht worden gekoppeld.

Bij een meldingsplicht dient de aanvrager de gemeente Deventer minimaal vijf dagen voor de aanvang van de werkzaamheden op de hoogte te brengen en de gelegenheid te bieden voor een archeologische waarneming. Deze waarneming kent een korte doorlooptijd en is voor rekening van de gemeente. Er kunnen echter geen stilstandskosten in rekening worden gebracht.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

Onderzoek:

Bij bouwwerkzaamheden wordt aan de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of bouwwerken de verplichting tot onderzoek of behoud van de mogelijk aanwezige archeologische resten verbonden.

Bij werkzaamheden die de bodem verstoren en niet samenhangen met een omgevingsvergunning bouwen is hier op basis van archeologie een Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig. Ook hieraan zal de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek of het behoud van de resten worden verbonden.

Indien blijkt dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter plan dat in stukken wordt geknipt, zullen de verschillende deelaanvragen als één geheel worden behandeld.

1.6 Werkwijze Quickscan

De aanleiding voor deze Quickscan is het woningbouwproject 'Lettele Oost'. Om vooraf rekening te kunnen houden met het archeologische bodemarchief, wordt hier een archeologische Quickscan uitgevoerd om de archeologische verwachting van het gebied in kaart te brengen. Hierbij vormen de archeologische beleidskaart⁴ en de achterliggende verwachtingskaart⁵ de basis. **Wel wordt gekeken of er sinds het opstellen van deze documenteren, informatie beschikbaar is gekomen die tot wijzigingen in de archeologische verwachting zou kunnen leiden. (**

Afb. 1.3). Ook wordt gekeken of aanvullend historische onderzoek hier een meerwaarde kan hebben. Daarbij kan het zowel gaan om verdiepend historisch onderzoek, als om aanvullend onderzoek naar de constructie van de (bestaande) bebouwing. Door daarna de geplande ingrepen uit te zetten tegen de aangevulde archeologische verwachting kan een specifieke archeologische verwachting voor de voorliggende ingrepen opgesteld worden. De informatie uit deze Quickscan kan tevens gebruikt worden om de plannen zo aan te passen dat deze het bodemarchief niet of minimaal verstoren. **Zodra de plannen concreet zijn, of als deze wijzigen, dienen deze dan ook opnieuw getoetst te worden aan het archeologiebeleid.**

Uitgangspunt is dat in deze QuickScan dezelfde informatie wordt meegenomen als in een archeologisch bureauonderzoek conform sjabloon voor de archeologische bureauonderzoek. Echter veel van deze informatie is al opgenomen in de verwachtingskaart, beleidskaart en onderliggende rapporten. Deze informatie wordt hier niet herhaald. Wel wordt in de tabel hieronder een afweging gemaakt waar wijzigingen zijn opgetreden of aanvullend onderzoek zinvol is om te komen tot de locatie specifieke archeologische verwachting voor het gebied. Vooral voor gebieden met een historische component kan het nader bestuderen van bouwtekeningen, historische kaarten en bronnen uit de Tweede Wereldoorlog, een aanvullende waarde hebben.

Inventarisatie ontbrekende en aanvullende informatie

Onderdeel	Wijziging t.o.v. de kaarten 2013 ⁶ / 2015 ⁷	Aard wijziging	Consequentie
Geomorfologie	Geen (grote) wijziging, wel aanvullende informatie (zie 2.1).	Andere soort fysisch geografische context.	Verwachting grotendeels gehandhaafd; in een (zeer) kleine zone verhoogd.
Bodemkunde	Geen		
Historische situatie	Geen		
Bekende Archeologische waarden	Geen		
Bekende verstoringen	Geen		
Meerwaarde aanvullend historisch onderzoek	Geen		
Meerwaarde aanvullend bouwtechnisch onderzoek	Geen		

Afb. 1.3: Overzicht van de wijzigingen per onderdeel ten opzichte van de vastgestelde archeologische verwachtingskaart en beleidskaart van de gemeente Deventer.

2 Aanvullend bureauonderzoek

Hieronder wordt voor die onderdelen waar sinds het opstellen van de archeologische verwachtingskaart (relevante) wijzigingen hebben plaatsgevonden, de bureaustudie uit de verwachtings- en beleidskaart aangevuld (zie

Afb. 1.3). Ook wordt hierbij per onderdeel gekeken naar de consequenties van deze wijzigingen voor het huidige/ onderhavige plan. Voor de verdere onderbouwing van de archeologische verwachting en het archeologiebeleid, wordt verwezen naar de rapportages behorende bij de archeologische verwachtingskaart⁸ en beleidskaart. Deze QuickScan en deze rapportages samen vormen de bureaustudie.⁹

⁴ Vermeulen, 2015.

⁵ Willemse et al., 2013.

⁶ Willemse et al., 2013.

⁷ Vermeulen, 2015

⁸ Willemse et al., 2013.

⁹ Vermeulen, 2015.

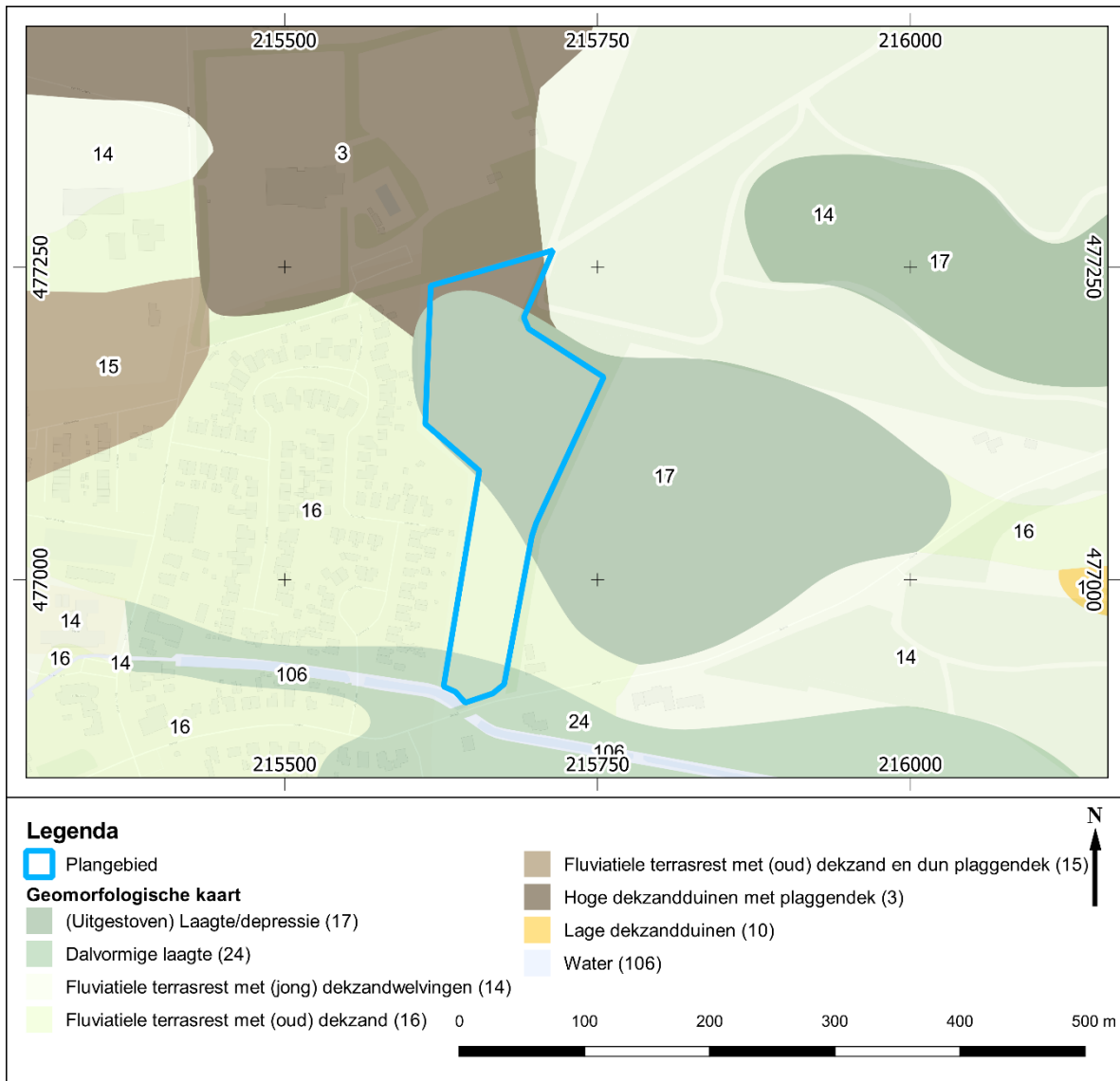
2.1 Landschap en bodem

Op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Deventer heeft het plangebied lage, middelmatige en hoge archeologische verwachtingen. Deze verwachting is gebaseerd op fysisch geografische context en kan met gegevens uit een archeologisch bureauonderzoek, naar het terrein ten noorden van het plangebied, aangescherpt worden.¹⁰

Op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer is het plangebied opgedeeld in vijf terreinvormen: Het centrale en zuidelijke deel van het plangebied bestaat uit een fluviatiele terrasrest met (oud) dekzand, een (uitgestoven) laagte/depressie en een dalvormige laagte (zie Afb. 2.1). Het betreft allen natte, lage terreinvormen die niet of minder geschikt waren voor bewoning en zodoende een lage archeologische verwachting kennen. De fysisch geografische context in het centrale en zuidelijke deel van het plangebied kan niet aangescherpt worden met gegevens uit het eerder uitgevoerde bureauonderzoek. Hier blijft de lage archeologische verwachting gehandhaafd.

In het noorden van het plangebied is op de geomorfologische kaart van Deventer sprake van twee terreinvormen: Een fluviatiele terrasrest met jonge dekzandwelingen (middelmatige verwachting) en een hoge dekzandduin met een plaggendek (hoge verwachting) (zie Afb. 2.1). Op basis van de aanvullende gegevens uit het archeologische bureauonderzoek kan gesteld worden dat hier waarschijnlijk geen sprake is van een terrasrest of dekzandduin, maar dat waarschijnlijk sprake is van een stuifzandgebied in associatie met hoge dekzandgronden. Eveneens blijkt uit het bureauonderzoek dat daarbij mogelijk geen sprake is van een (dik) plaggendek.

¹⁰ Oogink, 2024.



Afb. 2.1: Plangebied op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer. Op de Hoge dekzandduin met een plaggendek (3) en Fluviatiele terrasrest met (jong) dekzand (14) kan sprake zijn van een andere terreinvorm (stuifzandgebied in associatie met hoge dekzandgrond, zie hierboven).

Gevolgen verwachting

De aanvullende informatie geeft aanleiding om in het noorden van het plangebied rekening te houden met een associatie van stuifzanden en hoge dekzandgronden. Op dergelijke gronden geldt een hoge archeologische verwachting. In feite verandert er dus weinig aan de archeologische verwachting in het noorden van het plangebied, aangezien de verwachting hier voor het grootste deel al hoog was. Enkel in de kleine zone waar op de geomorfologische kaart sprake is van een fluviaatle terrasrest met (jonge) dekzandwellingen kan naar aanleiding van de aanvullende informatie alsnog sprake zijn van een hogere archeologische verwachting.

De aanwezigheid van mogelijk stuifzand en de aan- of afwezigheid van een plaggendek hebben met name weerslag op de complexiteit van de fysisch geografische situatie in het noorden van het plangebied. In stuifzandgebieden kan sprake zijn van goed geconserveerde (onder stuifzand) begraven sporenniveaus. Echter kan ook sprake zijn van (uitgestoven en) verstoorde archeologische sporenniveaus. Hierdoor is het lastig om op voorhand te bepalen wat de conserveringstoestand en diepte van eventuele archeologische sporenniveaus is. Ook de aan- of afwezigheid van een plaggendek, dat doorgaans fungeert als afdekkende laag op het archeologisch bodemarchief, zal hier invloed op hebben maar de aan- of afwezigheid van een plaggendek is hier juist lastig te bepalen zonder booronderzoek.

3 Werkwijze, conclusie en gespecificeerde archeologische verwachting (samenvatting)

Voor het opstellen van deze Quickscan is gebruik gemaakt van de archeologische beleidskaart¹¹ en de achterliggende verwachtingskaart¹². Hierbij is **gekeken welke wijzigingen er in de verwachting zijn opgetreden sinds het opstellen van deze kaarten. De informatie uit de kaarten is daar waar nodig aangevuld met nieuwe en verdiepende informatie (zie 2.1).**

De onderzoeksvragen van deze Quickscan kunnen als volgt worden beantwoord:

Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en is archeologisch onderzoek voorafgaand aan de voorgenomen ingreep noodzakelijk?

3.1.1.1 Fysisch geografische verwachting

Het centrale en zuidelijke deel van het plangebied kent op basis van fysisch geografische context een lage archeologische verwachting (zie 2.1). Het uiterste noorden van het plangebied kent op basis van (aangevulde) fysisch geografische context een hoge archeologische verwachting (zie 2.1). Hoge dekzandgronden worden reeds sinds de steentijd gekozen als woonplaatsen, akkergronden en begraafplaatsen. Bovendien kan de aanwezigheid van stuifzand (eventueel) wijzen op menselijke activiteiten in het gebied. Deze verwachting geldt met name voor perioden waarin het landschap een bepalende factor was in de locatiekeuze voor woonplaatsen; de prehistorie t/m vroege middeleeuwen.

3.1.1.2 Historische verwachting

Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen archeologische- en historische gegevens bekend die de archeologische verwachting eventueel naar boven of beneden kunnen bijstellen.

Wat is de aard, datering, omvang en diepteligging van de eventuele verwachte archeologische resten?

Op basis van (aangevulde) fysisch geografische context geldt in noorden van het plangebied een hoge archeologische verwachting voor archeologische resten uit de prehistorie t/m vroege Middeleeuwen (zie 3.1.1.1). Eventueel aanwezige archeologische resten kunnen wijzen op kortstondige menselijke activiteiten (bv. jachtkampen) in de steentijd of op bewoningssporen (woonplaatsen, akkers, begraafplaatsen) uit de late prehistorie t/m vroege middeleeuwen. Eventueel aanwezige archeologische resten uit deze periode(n) zullen voorkomen als grondsporen zoals afval-, hard-, paal-, voorraad- en silokuil. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerk, dierlijk botmateriaal, hout, metaal en -slak, natuur- en vuursteen. Met name bij vindplaatsen uit de steentijd kan vondstmateriaal (vuursteen) een zeer belangrijke component van de vindplaats zijn.

Op dit moment is nog niet duidelijk in hoeverre sprake zal zijn van een archeologische vindplaats en wat daarvan de omvang of begrenzing is, behalve dat de kans op een vindplaats groter is in de zone met een hoge

¹¹ Vermeulen, 2015.

¹² Willemsse et al., 2013.

archeologische verwachting (noorden van het plangebied). Vanwege de (mogelijk) complexe fysisch geografische situatie in het noordelijk deel van het plangebied is het lastig om te bepalen op welke diepte archeologische resten gelegen zijn en wat de conserveringstoestand daarvan is (zie 2.1). Een verkennend booronderzoek kan meer inzicht geven in de fysisch geografische situatie (zie ook hieronder).

Wat is de verstoringsgraad van het plangebied?

Er zijn geen nieuwe verstoringen waargenomen sinds het opstellen van de archeologische verwachtings- en beleidskaarten.

Wat zijn de consequenties van de ingreep voor de eventuele archeologische resten in het plangebied?

Uit de Quickscan blijkt dat in het noorden van het plangebied sprake kan zijn van een complexe fysisch geografische situatie (associatie van stuifzanden en hoge dekzandgronden, al dan niet met een restant van een plaggendek). De daadwerkelijke fysisch geografische context in het plangebied is in sterke mate bepalend voor de daadwerkelijke archeologische verwachting en de intactheid van eventueel aanwezige archeologische resten. Ook zal de daadwerkelijke fysisch geografische context in het plangebied in sterke mate bepalend zijn voor de diepteligging en conservering van eventueel aanwezige archeologische resten. De dieptes en intactheid van het archeologisch bodemarchief kunnen op korte afstand sterk fluctueren.

Op het moment van schrijven is nog geen concrete informatie voorhanden over de aard en omvang van bodemingrepen die gepaard gaan met de woningbouw. Op basis van de uitgangspunten in par. 1.4 kan gesteld worden dat in ieder geval een substantieel deel van het ca. 2,6 ha grote plangebied wordt verstoord of op den duur het hele plangebied van ca. 2,6 ha wordt verstoord. De voorgenomen plannen zullen daarbij de vrijstellingsgrenzen van de ter plaatse geldende archeologische beleidswaarden overschrijden, zie 1.5. In de zones met archeologische beleidswaarden 1 en 2 geldt een meldingsplicht. In de zones met archeologische beleidswaarde 3 geldt een onderzoeksplicht.

(Selectie)Advies en actiepunten:

- **Geadviseerd wordt om voorafgaand aan de werkzaamheden een inventariserend (verkend) booronderzoek uit te voeren.** Het verkennend booronderzoek is nadrukkelijk niet bedoeld om vindplaatsen te lokaliseren, maar bedoeld om landschapsvormen (met bijhorende archeologische verwachtingen) te begrenzen. Eveneens is het verkennend booronderzoek bedoeld om de dieptes en intactheid van archeologische sporenniveaus vast te stellen. Het verkennend booronderzoek kan gericht worden op de zone waar een associatie van stuifzanden en hoge dekzandgronden wordt verwacht. Geadviseerd wordt om daarbij ook de randzone naar de lagere terreindelen mee te nemen, juist om de landschapsvormen beter te begrenzen.

De resultaten van het verkennend booronderzoek kunnen aanleiding zijn voor aanvullend archeologisch onderzoek (bijvoorbeeld een proefsleuvenonderzoek). Indien dit het geval is, kunnen de resultaten ook gebruikt worden om kaders te stellen bij de verdere werkzaamheden, zodat de inzet van archeologisch (vervolg)onderzoek zoveel mogelijk beperkt kan blijven. Eveneens kunnen de resultaten van een verkennend booronderzoek aanleiding geven voor het bevoegd gezag om het gebied middels een selectiebesluit vrij te geven.

- In januari 2024 is een archeologisch bureauonderzoek geschreven voor de toekomstige basisschool op het sportterrein ten noorden van het plangebied. Hier geldt hetzelfde advies om verkennend booronderzoek uit te voeren i.v.m. de complexe fysisch geografische detailsituatie. **Omdat in beide gevallen sprake is van gemeentelijke projecten wordt geadviseerd om het verkennend booronderzoek, indien mogelijk, te combineren. Het combineren van het onderzoek is kosten- en tijdbesparend.**

4 Literatuur en bronnen

4.1 Literatuur

Oers, M.S., van, 2014. *Historisch vooronderzoek naar de aanwezigheid van conventionele explosieven ter plaatse van gehele grondgebied van de gemeente Deventer (projectnummer 0414GPR3402.2)*, Amsterdam.

Oogink, D., 2024. *Bureauonderzoek P.768 | A. 1274. Sportweg Lettele*, Deventer.

Vermeulen, B., 2015. *Onderbouwing vrijstellingsgrenzen Archeologie. Van verwachting naar beleid.* (Interne Rapportages Archeologie Deventer 74), Deventer.

Willemse, N.W., L.J. Keunen, L.M.P. van Meijel & T. Bouma, 2013. *...Die plaatsen, welke in de Douwelerkolk verdrongen zijn... Fysisch- en historisch-geografische bouwstenen voor een archeologische verwachtingskaart van de gemeente Deventer* (RAAP Rapport 2571), Weesp.

4.2 Lijst van kaarten en afbeeldingen

Afb. 1.1: Ligging van het plangebied op een luchtfoto uit 2023.	3
Afb. 1.2: Het plangebied op de archeologische beleidskaart van de gemeente Deventer.	5
Afb. 1.3: Overzicht van de wijzigingen per onderdeel ten opzichte van de vastgestelde archeologische verwachtingskaart en beleidskaart van de gemeente Deventer.	7
Afb. 2.1: Plangebied op de geomorfologische kaart van de gemeente Deventer. Op de Hoge dekzandduin met een plaggendek (3) en Fluviatische terrasrest met (jong) dekzand (14) kan sprake zijn van een andere terreinvorm (stuifzandgebied in associatie met hoge dekzandgrond, zie hierboven).	9

4.3 Kaarten:

Luchtfoto, 2023.